

Algemene Beschouwingen 2020

“Valkenburg aan de Geul zorgt voor elkaar”

10 november 2020

Corry Fulmer, Pat-Jos Huisman en Hilde Baaij

Inleiding

Voorzitter, aanwezigen, luisteraars thuis,

Valkenburg aan de Geul verkeert net als de rest van de wereld in een verontrustende situatie door Corona. Voor ons ligt de meerjarenbegroting 2022- 2024. Een helder boekwerk met dank aan de opstellers. Een sluitende begroting, maar met een onzeker toekomstperspectief voor de jaren erna. Hoe realistisch deze begroting is, kunnen wij nu niet inschatten. Niet alleen Corona heeft een grote impact, ook de stijgende kosten in het sociaal domein en de uitkomst van de herijking van het gemeentefonds baren ons zorgen.

Met dit in ons achterhoofd een korte reactie op de begroting en enkele antwoorden op onze informatieve vragen.

§1.1. Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Vanwege Corona hebben we het beleidsplan Veiligheid Vergunningen Toezicht en Handhaving niet kunnen bespreken in de commissie ABA. Dit dient naar onze mening op korte termijn te gebeuren. In het beleidsplan is te lezen dat “de kwaliteitscriteria” eisen stelt aan de hoeveelheid en kwaliteit van het personeel dat de gemeente inzet voor de uitvoering van VTH taken. Daarvoor dient de raad een kwaliteitsverordening separaat (naast dit beleidsplan) vast te stellen. Deze verordening zou naar verwachting medio 2020 aan de raad worden voorgelegd.

- ***“Wanneer wordt het VVTH beleidsplan met de raad besproken en wanneer kan de raad zich buigen over de verordening?”***

Het is weer bijna jaarwisseling en zoals ieder jaar zal overlast van vuurwerk en maatregelen tegen overlast onderwerp van discussie zijn. De evaluatie van de vuurwerk enquête is vanwege Corona nog niet besproken. We hebben afgesproken dit tijdens een “benen op tafel gesprek” alsnog te doen. Zoals bekend is de PGP geen voorstander van vuurwerk omdat het slecht is voor het milieu, en luchtkwaliteit, dieren er angstig door worden en omdat letsel opgelopen kan worden. Echter tot op heden is er onvoldoende draagvlak in onze regering voor het verbieden van vuurwerk. Recentelijk hebben we kunnen lezen dat door de toenemende druk van Corona op ziekenhuizen de landelijke partijen GroenLinks en Partij van de Dieren voorgesteld hebben om (tijdens de jaarwisseling) een tijdelijk vuurwerkverbod in te stellen. Dit om ziekenhuizen niet extra te belasten met eventuele gewonden. De meerderheid van de Tweede Kamer steunt dit voorstel en de staatssecretaris zoekt momenteel uit wat de mogelijkheden zijn. Als de regering een tijdelijk vuurwerkverbod gaat instellen als Corona maatregel zal een deel van onze inwoners daar heel blij mee zijn. Een ander deel dat zeer gehecht is aan vuurwerk tijdens de jaarwisseling niet. Het zou het gevoel van ze pakken ons alles af kunnen versterken. Voor het geval besloten wordt over te gaan op een landelijk tijdelijk vuurwerkverbod zou het college na kunnen gaan denken over wat men de inwoners als alternatief zou kunnen bieden. Denk bijvoorbeeld aan lichtshows.

- ***“Is het college bereid te onderzoeken welke alternatieven we kunnen bieden als een tijdelijk vuurwerkverbod ingesteld wordt?”***

In onze gemeente wordt veel aandacht besteed aan brandveiligheid. Wij zouden graag nog een suggestie mee willen geven. Elk jaar overlijden in Nederland honderden huisdieren door woningbranden. Het is voor brandweerlieden lastig huisdieren te redden als ze niet weten of en hoeveel er in een woning aanwezig zijn. In vrijwel alle Vlaamse gemeenten kunnen inwoners gratis een huisdier sticker ontvangen. Sinds kort kan dit ook in enkele Nederlandse gemeenten.

- ***“Is het college bereid met de brandweer in overleg te gaan of deze stickers van toegevoegde waarde zijn voor hun werk om huisdieren te kunnen redden tijdens een brand?”***

§1.2. Programma Toerisme en economie.

Het toerisme is de kurk waar onze economie op drijft. Met name het niet door kunnen gaan van de kerstmarkt en andere evenementen is een zware klap voor zowel ondernemers als de gemeente. Het ziet er naar uit dat het nog wel even gaat duren voordat we ons oude leven weer op kunnen pakken. We zijn al geruime tijd aan het kijken hoe we de balans tussen toerisme, leefbaarheid en behoud natuur meer in evenwicht kunnen brengen. We zouden vooral nu moeten kijken hoe onze ondernemers te ondersteunen en betrekken bij de uitdaging om tot een duurzaam toerisme te komen.

We lezen dat de gemeente, waar mogelijk en verantwoord, kiest voor anticyclisch investeren. Daarmee wil men de basis leggen voor een duurzame economie.

- ***“Hoe denkt het college, waar mogelijk en verantwoord, anticyclisch te investeren en daarmee de basis te leggen voor een duurzame economie?”***
- ***“Is het college het met ons eens dat de focus niet enkel gelegd moet worden op toerisme maar ook op andere mogelijkheden om onze economie duurzaam te maken?”***

Aangaande de Strategische visie toerisme Valkenburg aan de Geul en de toekomstvisie het volgende; deze worden ondergebracht in het traject rondom de Omgevingsvisie. We hebben afgesproken dat de Visie Vrijtijdseconomie verder uitgewerkt en toegespitst zou worden op onze gemeente.

- ***“Is het college bereid de Visie Vrijtijdseconomie met de raad te bespreken en verder uit te werken?”***

Verder nog enkele speerpunten waar geen middelen voor zijn verstrekt. b.v. Het ontwikkelen van onze gemeente als proeftuin. Het zou immers een mooie kans zijn onze middeleeuwse vestingstad als een groot verhalend monument te laten zien. Het college zou in kunnen zetten op “storytelling” langs looproutes in de bebouwde kom en wandelroutes buiten de bebouwde kom. Daarbij kunnen ook de kernen meegenomen worden. Elke kern heeft immers zijn eigen geschiedenis. Lokale experts zouden hier een rol in kunnen spelen en men zou ook kunnen denken aan het raadplegen en inschakelen van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap Valkenburg-Heuvelland, heemkundeverenigingen, verenigingen voor natuureducatie en medewerkers van de website 'Mergel nu'.

- ***“Is het college bereid in te zetten op “storytelling” en daarvoor de hulp in te roepen bij bovengenoemde genootschap “lokale experts” en verenigingen?”***

Tevens zijn geen middelen verstrekt voor incidentele inhuur, lobby kosten en enquêtes. Een deel van dat budget zou ingezet kunnen worden voor verder onderzoek naar de Valkenburgpas.

- ***“Is het college inmiddels aan het onderzoeken of, naast de Valkenburgpas, een sociale pas ingevoerd kan worden (Deze zou meegenomen kunnen worden in het armoedebeleid)?”***

Dan het parkeervergunningensysteem. Ons standpunt is dat het bewonersparkeervergunning systeem (en bijbehorende bezoekersregeling) eerst door de raad geëvalueerd had moeten worden alvorens dit op te nemen in het parkeerbeleidsplan. Wij hebben hier herhaaldelijk op aangedrongen en zijn nog steeds van mening dat dit alsnog dient te gebeuren.

In speerpunt 21 van het coalitieakkoord staat dat een toeristen begroting moet worden opgesteld ter onderbouwing van het economische en maatschappelijke belang van evenementen en projecten. Het is bekend dat de PGP herhaaldelijk verzocht heeft dit transparant te maken voor onze inwoners. We kijken uit naar het “benen op tafel gesprek” aangaande dit onderwerp.

Taakstelling Polfermolen; In de begroting staat dat deze geheel is ingevuld. Wij hebben begrepen dat dit afhankelijk is van het besluit in december over de theaterzaal.

- ***“Kan de wethouder toelichten waarom de taakstelling in de begroting als volledig ingevuld is opgenomen?”***

We spreken de hoop uit dat in december een duidelijk raadsvoorstel voorligt waarmee de taakstelling ingevuld wordt en verenigingen zowel in Coronatijd als erna onderdak geboden wordt.

§1.3. Programma Sociaal domein.

PGP is van mening dat iedereen mee moet kunnen doen in onze samenleving. Goed om te zien dat (naast het voortzetten van bestaande activiteiten) ook nieuwe projecten worden gestart. Natuurlijk maken ook wij ons zorgen over de stijgende kosten. Deze worden nu op 1,5 miljoen geraamd. In de begroting wordt toegelicht hoe het college denkt deze stijging te beteugelen. Vandaar dat er ambitieus begroot wordt. De wethouder heeft uitgelegd wat hiermee bedoeld wordt; met name op Sociaal Domein meer investeren aan de voorkant. Een Beweegmakelaar kan bijvoorbeeld zorgkosten voorkomen en het Jeugdfonds Sport & Cultuur gelijke kansen voor kinderen vergroten. De verwachting is dat dit (na een paar jaar) rendement oplevert aan de achterkant. Een verstandige aanpak naar onze mening. Juist in deze onzekere tijd moeten we investeren in de toekomst van onze inwoners. Wij kunnen ons vinden in deze aanpak, de genoemde drie speerpunten en kijken uit naar het nog vast te stellen armoedebeleid.

Op onze vraag over de financiering van het armoedebeleid luidde het antwoord: “Er is inderdaad geen stelpost opgenomen. In november (ter behandeling in de raadsvergadering van december) ontvangt u het raadsvoorstel voor het armoedebeleidsplan met een integraal dekkingsvoorstel’.

- ***“Kunnen wij hieruit concluderen dat de raad een voorstel wordt voorgelegd waarvoor de benodigde middelen beschikbaar zijn?”***

Burgerkracht en zelfsturing is de basis van een samenleving. De gemeente, dat zijn wij allemaal. Incidenteel lezen wij in een collegebesluit dat er geld wordt toegekend aan projecten. Tijdens de vorige begrotingsvergadering is door verschillende fracties aangegeven dat er onvoldoende zicht is op waar en hoeveel geld uitgegeven wordt. De burgemeester zegde toe een overzicht te geven van wat er bij diverse kernoverleggen aan initiatieven liggen en hoe groot het draagvlak hiervoor is. Ook zou de procescoördinator ons in een commissievergadering informeren over burgerkracht en hoe zelfsturing nog beter te kunnen ondersteunen en faciliteren.

- ***“Kan de raad middels een overzicht geïnformeerd worden over de activiteiten én uitgaven van zelfsturing over de jaren 2019 en 2020?”***
- ***“Wordt de raad in de gelegenheid gesteld om samen met de procescoördinator van gedachten te wisselen hoe zelfsturing nog beter te kunnen ondersteunen en faciliteren?”***

Op pagina 37 wordt gesproken over kleinkunst en bibliotheek. In de laatste alinea staat een zin die er niet lijkt te horen, namelijk: “Daarnaast is het wenselijk een project op te starten om ouderen wegwijs te maken met de computer en andere digitale hulpmiddelen”.

- ***“Wordt hier bedoeld dat de bibliotheek deze activiteit gaat ontwikkelen?”***

Ouderen blijven langer zelfstandig thuis wonen. Digitale vaardigheid moet gericht zijn op verhoging van de zelfredzaamheid, terugdringing van de eenzaamheid en vermindering van verborgen armoede.

Wij zijn Sociaal. Iedereen doet mee. Wij zijn Groen. Geniet van onze omgeving. Wij zijn duurzaam. Zorg nu voor onze toekomst.

Denk bijvoorbeeld aan openbaar vervoer, sociale voorzieningen, bank vaardigheden, beeldcontact met familie en overheids- en medische informatie.

- ***“Is het college bereid dit verder op te pakken?”***

§1.4. Programma Ruimtelijk domein

In dit programma vinden een aantal progressieve, duurzame ontwikkelingen plaats. Er wordt rekening gehouden met veranderingen en gekeken naar de toekomst. Zo zijn de voorbereidingen voor de invoering van de omgevingswet in volle gang waar het betrekken van inwoners bij ruimtelijke plannen in opgenomen is. Door het opstellen van visies (zoals Gebiedsvisies Valkenburg-oost, west, en Berg) wordt naar de toekomst gekeken. Daar er in verschillende kernen ontwikkelingen spelen die goed op elkaar afgestemd moeten worden is onze vraag;

- ***“Gaan er, ter voorbereiding op de omgevingswet, ook voor andere kernen gebiedsvisies opgesteld worden?”***

Verder kijken we met veel interesse uit naar de ontwikkelingen rondom;

1) Croix de Bourgogne (in opzet een 5 sterrenhotel) waar blijkbaar tegenvallende offertes voor de bouw tot een aantal wijzigingen leiden. Vraag;

- ***“Gaat de versobering van de bouw van Croix de Bourgogne ten koste van de kwaliteit van de gebouwen?”***

2) Ignatius Valleï. In september 2020 heeft zich een nieuwe kandidaat partij gemeld. Dat is goed nieuws! Vraag;

- ***“Betreft de vermelde capaciteit die hiervoor vrijgemaakt moet worden in 2021 extra Fte?”***

3) Pradoegebouw. De voorbereidingen zijn gestart en de afronding dient plaats te vinden voor medio 2022. Vraag;

- ***“Wordt bij deze en alle andere ontwikkelingen gedacht aan het tijdig opstarten van een communicatietraject voor omwonenden en belanghebbenden?”***

Op onze vraag over de Verbindingsas Buitengoed Geul en Maas en Wijland Houthem kregen wij een zeer wazig antwoord. We willen de wethouder eraan herinneren dat de toezegging is gedaan het onderdeel Wijland apart met de raad te bespreken. Vandaar dat we de vraag nogmaals stellen.

- ***“Wordt de raad een raadsvoorstel voorgelegd betreffende de gehele gebiedsontwikkeling of wordt dit opgesplitst in 2 raadsvoorstellen met de daarbij horende businesscases?”***

Dan een onderwerp waar we ieder jaar aandacht voor vragen namelijk de geluidsoverlast van de A79. Volgend jaar zal het groot onderhoud aan deze snelweg plaatsvinden. Door het aanbrengen van ZOAB (en enkele wateroverlast-remmende maatregelen) zal de veiligheid op de weg toenemen. Echter hiermee is het geluidsoverlast probleem niet opgelost. Daar zouden geluidsschermen voor geplaatst moeten worden. Inmiddels zijn hier kamervragen over gesteld.

- ***“Is het college bereid de raad te informeren over de uitkomst van de kamervragen?”***

Ongehinderd door onze gemeente; Een gemeente moet niet alleen bereikbaar maar ook toegankelijk zijn voor inwoners en toeristen. Onlangs is in een sessie gesproken met de maatschappelijke onderneming “Ongehinderd”. Ze schetsen mogelijkheden om de toegankelijkheid van onze gemeente te verbeteren voor mensen die op een bepaalde manier beperkt zijn. Zeer interessant voor onze inwoners, bezoekers en het toerisme. Eén van de PGP motto's is 'iedereen doet mee' en daar past dit uitstekend in. Onze fractie dient hier vandaag (mede namens AB-CDA en VSP) een motie over in.

Thema groen. Bij de behandeling van de kadernota heeft wethouder Vankan gezegd open te staan voor een “benen op tafel gesprek” over een bomen- en groenbeleid. Daar zijn wij erg blij mee. Immers bomen en groen gaan klimaatverandering tegen, dragen bij aan de biodiversiteit en houden onze wereld gezond.

We zouden graag zien dat onze gemeente haar inwoners meer betreft bij het vergroenen van de omgeving. We hebben gevraagd of het college bereid is stoeptegels eruit, plant erin acties te organiseren. In het kader van het bestrijden van de eikenprocessierups hebben we gevraagd nestkasten tegen een lage prijs aan te bieden aan onze inwoners. Ook hebben we het idee geopperd watertonnen tegen een kleine vergoeding aan te bieden om het riool te ontzien. Helaas zag het college geen brood in onze suggesties.

- ***“Welke mogelijkheden ziet het college om samen met de inwoners de leefomgeving te vergroenen en verduurzamen?”***

Helaas hebben we in onze gemeente ook te maken met zwerfafval. Volgens de VSP is de PGP ervaringsdeskundige wat betreft het ruimen van zwerfafval. Gelukkig telt onze gemeente nog andere afval Sprokkelaars. Ondanks dat wij gezamenlijk veel afval opruimen zijn er plekken waar preventieve maatregelen voor oplossingen kunnen zorgen.

- ***“Is het college bereid te onderzoeken op welke strategische plekken fraai vormgegeven blikvangers geplaatst kunnen worden?”*** (Zelf denken wij dan bijvoorbeeld aan afritten van de snelweg en langs de klim van fietsers op de Daalhemerweg).

Onze gemeente is goed op weg haar duurzaamheidsdoelen te halen. Het voordeel van duurzame investeringen is dat ze zichzelf terugbetalen. Over het algemeen in gezondheid of besparingen maar nooit in contant geld. Echter om investeringen te kunnen doen is altijd geld nodig. We zijn dan ook blij dat de Enexis gelden gestort worden in de duurzaamheidsreserve.

- ***“Wordt de kostenbesparing als gevolg van een duurzame investering, zoals bijvoorbeeld de zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen, ook gestort in de duurzaamheidsreserve ?”***
- ***“Zijn er nog andere mogelijkheden om de duurzaamheidsreserve aan te vullen?”***

§1.5. Programma Algemene taakvelden.

Wat betreft het verbeteren van de communicatie zijn inmiddels grote stappen gezet. Toch blijft het zorgelijk dat inwoners (na persoonlijke contact via e-mail) soms weken op antwoord van een ambtenaar moeten wachten. Hier zou meer aandacht aan besteed moeten worden door bijvoorbeeld het sturen van een out of office bericht bij afwezigheid daar inwoners dan meteen een reactie op hun schrijven krijgen. Maar het zou nog beter zijn een afwezige ambtenaar door een collega te laten vervangen zodat zijn/haar mails tijdig beantwoord worden.

Voorzitter, tot slot. Wij vinden het van belang dat alle overleggen van de raad transparant zijn voor de inwoners. Daarom pleiten wij ervoor (naast reguliere commissie- en raadsvergaderingen) ook thema- en “benen op tafel” bijeenkomsten via livestream openbaar te maken voor onze inwoners. Alleen bijeenkomsten waar gevoelige informatie gedeeld wordt, zouden besloten mogen zijn. Hier dient de raad zich over te beraden.

Tot zover in eerste termijn.